

Hợp thư về
Ch² VT Viên
Số: Đ/c Đình pr về
Mh

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh Phúc

Số: 53 /TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 11 tháng 8 năm 2021

VKSND
CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG
27-09-2021
CÔNG VĂN ĐẾN
số 3827

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về vụ án “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”

Thực hiện chức năng thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án hình sự Nguyễn Thị Kim Anh phạm tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” do TAND tỉnh Hà Tĩnh xét xử, quá trình điều tra, truy tố, xét xử, các cơ quan tiến hành tố tụng cấp sơ thẩm đã vi phạm nghiêm trọng về điều tra, thu thập, đánh giá chứng cứ, cụ thể như sau:

1. Nội dung vụ án

Trong khoảng thời gian từ đầu năm 2009 đến cuối năm 2017, Nguyễn Thị Kim Anh đã vay của nhiều người với tổng số tiền 6.179.000.000 đồng nhưng không có khả năng thanh toán, hoàn trả các khoản nợ nên bị những người cho vay tiền liên tục đòi nợ. Để có tiền trả nợ và chi tiêu cá nhân, Nguyễn Thị Kim Anh đã bằng nhiều thủ đoạn gian dối như: đưa ra thông tin vay tiền để đảo khế ngân hàng, vay tiền trả ngân hàng để lấy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, vay tiền để giải quyết công việc, vay tiền trong một thời gian ngắn sẽ trả lại, vay tiền lần này nữa rồi sẽ thanh toán hết các khoản nợ trước đó. Từ khoảng tháng 02/2018 đến tháng 8/2019, Nguyễn Thị Kim Anh đã thực hiện 44 lần hành vi lừa đảo, chiếm đoạt của 15 người bị hại với tổng số tiền 3.313.000.000 đồng. Trong số tiền trên, Nguyễn Thị Kim Anh đã trả cho 6 người bị hại 198.000.000 đồng, còn lại 3.115.000.000 đồng không có khả năng thanh toán. Hành vi này, cấp sơ thẩm điều tra, truy tố, xét xử bị cáo Nguyễn Thị Kim Anh về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”.

Bị cáo Kim Anh ngoài 44 lần dùng thủ đoạn gian dối vay tiền của 15 bị hại rồi chiếm đoạt 3.313.000.000 đồng, trong đó có 3.115.000.000 đồng không có khả năng thanh toán thì bị cáo còn có thủ đoạn nhận tiền của nhiều người và hứa xin việc cho con, em, người thân của họ vào làm việc trong các cơ quan Nhà nước, các doanh nghiệp, các tổ chức nhưng thực chất bị cáo không xin việc như đã hứa, cũng không trả lại tiền cho các bị hại.

Đối với việc bị cáo nhận tiền của 07 người: ông Nguyễn Nhật Nam, anh Nguyễn Chiến Thắng, chị Lê Thị Bích Thủy, chị Nguyễn Thị Thủy, anh Lê Văn Đức, ông Nguyễn Đình Thào, chị Phạm Thị Cúc, cơ quan điều tra đã có quyết định tách vụ án để điều tra, giải quyết bằng vụ án khác. Còn việc nhận tiền của 06 trường hợp: ông Nguyễn Văn Giai, anh Nguyễn Xuân Hóa, ông Lê Hồng Việt, anh Phạm Văn Hào, bà Võ Thị Liệu, chị Trần Thị Mỹ Hạnh, cấp sơ thẩm cho rằng cơ quan điều tra đã áp dụng các biện pháp điều tra nhưng không đủ căn cứ kết luận bị cáo dùng thủ đoạn gian dối để chiếm đoạt tài sản của những người này, vì vậy xác định các hành vi trên là quan hệ dân sự do các bên tự giải quyết.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 55/2020/HS-ST ngày 18/11/2020 của Tòa án

nhân dân tỉnh Hà Tĩnh đã tuyên bố bị cáo Nguyễn Thị Kim Anh phạm tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”; áp dụng điểm a khoản 4 Điều 174; điểm s, r, t, v khoản 1, khoản 2 Điều 51; điểm g khoản 1 Điều 52 BLHS xử phạt bị cáo Nguyễn Thị Kim Anh 13 năm tù.

Về trách nhiệm dân sự: Buộc bị cáo Nguyễn Thị Kim Anh phải bồi thường tổng số tiền 3.115.000.000 đồng cho các bị hại.

Sau xét xử sơ thẩm, một số bị hại, người có quyền lợi nghĩa vụ có liên quan kháng cáo với các nội dung: Hình phạt đối với bị cáo quá nhẹ, không nghiêm; bỏ lọt hành vi phạm tội của bị cáo; bỏ lọt tội phạm.

Bản án hình sự phúc thẩm số 210/2021/HS-PT ngày 18/5/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã hủy Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên để điều tra, xét xử lại theo quy định của pháp luật.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

2.1. Việc tách vụ án không đúng quy định

Vụ án đã gia hạn điều tra 02 lần, cơ quan điều tra đã thu thập được các căn cứ chứng minh hành vi phạm tội của bị cáo nhưng lại quyết định tách hành vi nhận tiền đối với 07 trường hợp gồm ông Nguyễn Nhật Nam, anh Nguyễn Chiến Thắng, chị Lê Thị Bích Thủy, chị Nguyễn Thị Thủy, anh Lê Văn Đức, ông Nguyễn Đình Théo, chị Phạm Thị Cúc để điều tra, giải quyết bằng vụ án khác là không đúng pháp luật, làm cho việc giải quyết vụ án không triệt để, ảnh hưởng đến việc xác định sự thật khách quan, toàn diện của vụ án, trái với Điều 170 Bộ luật TTHS quy định về “Nhập hoặc tách vụ án hình sự để tiến hành điều tra”.

2.2. Bỏ lọt hành vi phạm tội của bị cáo

Bị cáo Kim Anh là giáo viên tiểu học, không có chức năng tuyển dụng việc làm, bị cáo biết rõ mình không xin được việc nhưng vẫn nhận tiền và hứa xin việc cho những người khác, làm cho những người này tin tưởng giao tiền cho bị cáo, sau đó chiếm đoạt, sử dụng vào mục đích khác dẫn đến mất khả năng thanh toán. Bị cáo cho rằng sau khi nhận tiền đã chuyển cho một số người khác để nhờ xin việc, nhưng quá trình điều tra không chứng minh được nên bị cáo phải chịu trách nhiệm. Đặc biệt, sau khi nhận tiền của bà Võ Thị Liệu, nhằm che dấu hành vi phạm tội của mình, bị cáo còn đưa ra thông tin gian dối là con bà Liệu thuộc diện được xét đặc cách mà không phải thông qua thi tuyển do có bố đẻ là thương binh, gia đình chính sách. Ngoài ra, bị cáo còn nhờ em trai là Nguyễn Thành Tâm đóng giả người khác để bị cáo gọi điện cho bà Liệu nghe hứa sẽ xin được việc làm cho con bà Liệu. Hành vi này của bị cáo đã đủ yếu tố cấu thành tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản nhưng cơ quan tố tụng cấp sơ thẩm xác định việc Nguyễn Thị Kim Anh nhận tiền đối với 06 trường hợp gồm ông Nguyễn Văn Giai, anh Nguyễn Xuân Hóa, ông Lê Hồng Việt, anh Phạm Văn Hào, bà Võ Thị Liệu, chị Trần Thị Mỹ Hạnh là quan hệ dân sự, không giải quyết trong vụ án này là trái với quy định của pháp luật, bỏ lọt hành vi phạm tội.

2.3. Xác định sai tư cách tham gia tố tụng của đương sự trong vụ án.

Do việc tách vụ án và bỏ lọt hành vi phạm tội của Nguyễn Thị Kim Anh dẫn đến bản án sơ thẩm xác định tư cách tham gia tố tụng của anh Nguyễn Chiến Thắng, chị Lê Thị Bích Thủy, chị Nguyễn Thị Thủy, anh Lê Văn Đức, ông Nguyễn Đình Théo,

chị Phạm Thị Cúc, anh Nguyễn Xuân Hóa, ông Lê Hồng Việt, anh Phạm Văn Hào, bà Võ Thị Liệu, chị Trần Thị Mỹ Hạnh là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án là không đúng, làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền và lợi ích hợp pháp của họ.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trong khu vực cùng nghiên cứu rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả trong công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử các vụ án hình sự. /

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng - PVT VKSTC (b/c);
- Vụ 7 - VKSTC (b/c);
- Đ/c VT- VC1 (b/c);
- Các đ/c Phó VT-VC1;
- VKS 28 tỉnh, tp phía Bắc;
- Viện cấp cao 2,3;
- Các Viện nghiệp vụ thuộc VC1;
- Lưu VC1, HSKS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa

